

BUDGET

2024

HÖGANÄS KOMMUN

Budget 2024

Plan 2025–2026



HÖGANÄS
KOMMUN

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Organisationsskiss	4
Medborgare.....	8
Medarbetare	11
Utveckling.....	13
Ekonomi.....	16
Planeringsförutsättningar 2024–2026	18
Finansiell analys.....	23
Finansförvaltning.....	33
Ekonomisk översikt	34
Investeringsbudget per nämnd	35
Exploateringsbudget.....	41
Budgetprinciper.....	45

Beslutad av kommunfullmäktige 2023-09-28

Förvaltnings- och bolagsplaner finns i bilaga



Inledning

FÖRVALTNINGSPLAN

Budgeten är framtagen för 2024 med plan för åren 2025 och 2026. En vision som berättar hur kommunen ska utvecklas utgör grunden. Den handlar om hur kommunen ska möta invånarnas behov av boende, utbildning, arbete och upplevelser. Visionen berättar också om vårt förhållningssätt till de invånare och företag som vill etablera sig och utvecklas i kommunen. Enligt kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och enligt den nya redovisningslagstiftningen ska mål för god ekonomisk hushållning formuleras även för koncernen. Varje år i samband med budget fastställer kommunfullmäktige i Höganäs de finansiella mål och strategier som ligger till grund för uppföljning och värdering av god ekonomisk hushållning för nästkommande år. Varje nämnd och bolag ska också fastställa mål för nämndens verksamhet som är kopplade till strategierna.



God ekonomisk hushållning

Ett långsiktigt hållbart Höganäs är en viktig visionsbyggsten i Höganäs vision. Höganäs ska ha en fortsatt stark beredskap för ekonomiska risker och ska vara bland Sveriges ekonomiskt allra starkaste kommuner. God ekonomisk hushållning är en viktig del i den hållbara utvecklingen.

God ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin och verksamheten både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. Det förutsätter ett långsiktigt tänkande. För att säkerställa det, krävs att varje generation står för de kostnader de ger upphov till. I annat fall kommer morgondagens medborgare att få betala, inte bara för den verksamhet de själva konsumerar, utan även för tidigare generationers överkonsumtion. Höganäs kommun ska, som ansvarig för medborgarnas skattepengar, sträva efter att dessa används kostnadseffektivt och ändamålsenligt. Höganäs kommun ska ha en långsiktig ekonomisk tillväxt och ett resultat som garanterar framtida kommuninvånare en bibehållen eller förbättrad nivå på verksamhet, service och anläggningar. Strategier, mål och riktlinjer för verksamheten ska bidra till att resurserna i verksamheten används till rätt saker och att de används på ett effektivt och hållbart sätt.

För att nå en god ekonomisk hushållning har kommunen definierat:

- Finansiella mål och riktlinjer
- Strategier, mål och riktlinjer för verksamheten.

För att nå en god ekonomisk hushållning för koncernen har Höganäs Omsorg AB, Höganäshem AB samt Höganäs Energi AB, utifrån fullmäktiges vision och strategier, definierat mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Koncernens bolag ska bidra till god ekonomisk hushållning genom att sammantaget uppfylla mål utifrån kommunfullmäktiges vision och strategier samt ägardirektivens krav på ekonomiska mål. Dessa mål beslutas av respektive bolagsstyrelse och utgör information till kommunfullmäktige.

Uppföljning av god ekonomisk hushållning görs av kommunfullmäktige i samband med behandlingen av budget, delårsrapport och årsredovisning.

VISION OCH EKONOMISK ANALYS

STYRMODELL

Höganäs kommuns styrmodell innebär en styrning med hjälp av mål och resurser. Politikerna har tillsammans med näringsliv och tjänstepersoner tagit fram en vision som består av fem visionsbyggstenar som beskriver hur vi vill att Höganäs ska utvecklas. Dessa fem visionsbyggstenar ska vi sträva mot och inspireras av.

För att styra mot visionen har åtta strategier valts ut som är kopplade till de fem visionsbyggstenarna. Dessa strategier revideras vid behov. Alla nämnder och bolag tar fram nämndmål/styrelsemål som hör ihop med strategierna och förvaltningarna arbetar fram verksamhetsplaner som är tydligt kopplade till nämndernas mål. På det viset byggs det upp en tydlig koppling, en röd tråd, mellan visionsbyggstenarna, strategierna och nämndmålen på den politiska sidan och för verksamheterna på den andra sidan.



Nämndmålen/styrelsemål finns redovisade i verksamhetsplan under respektive nämnds eller bolags rubrik. Uppföljningar och analyser rapporteras tillbaka från verksamheterna till politiken bland annat via de månatliga KS-rapporterna, delårsrapporten och årsredovisningen.

Alla nämnder och styrelser ska sätta mål, som inte bara är kopplade mot en strategi, utan också mot Agenda 2030. Alla Agenda 2030-målen har markerats med symbolen för Agenda 2030 i kanten.

Det är viktigt att Höganäs kommun utvecklas och skapar plats för både nya och gamla medborgare. Befolkningsutvecklingen innebär att vi växer snabbt. Det övergripande målet är att vi ska vara 30 000 invånare år 2025. Vi har i år inlett en process för att ta fram ett nytt mätetal på hur kommunens befolkning ska utvecklas efter 2025.



Devisen är: *Höganäs - väl värt att investera i*. Den berättar bland annat om att här kan du investera ”ditt liv”, din bostad, ditt arbete, ditt företag. Resan dit kallar vi ”*Från kol till diamanter*” och är något vi ska ha med oss, alltid. Det är ett inre perspektiv som betyder att vi som jobbar inom kommunkoncernen ska jobba för att bli bättre, göra det där extra, och skapa det goda värdskapet. Slipa diamanterna - vi är bra men kan bli ännu bättre! Våra ledord: *kommunikation* och *koncerttanke* ska vara självklara i varje medarbetares vardag.

Våra ledord: kommunikation och koncerttanke ska vara självklara..



VÅRA FEM VISIONSBYGGSTENAR

1 FULL FART INOM OCH TILL HÖGANÄS

I Höganäs är det nära till allt för boende, besökare och företag, tack vare utvecklade möjligheter att färdas spårburet, med flyg, med buss, med cykel och till fots. Därtill en modern digital infrastruktur där alla har en snabb internetuppkoppling.

2 INTERNATIONELL KUNSKAPSKRAFT

Lärare, elever och föräldrar är stolta över utbildningsmöjligheterna i Höganäs. Invånarna i Höganäs är rustade för en internationell kunskapskonkurrens genom hela livet. Näringslivet och kommunen i Höganäs lockar ”the best and the brightest”. Det råder ett nära samarbete mellan näringsliv, skola, högskola och universitet, vilket skapar idékraft. Det finns ett antal starka profileringar/specialiseringar.

3 UPPLEVELSEMOTORN HÖGANÄS

Höganäs som destination är en stark dragare för boende, besökare och företagare. Människorna strömmar till kommunen för äventyr i naturskön miljö. Attraktionerna i kommunen samlas i en gemensam upplevelsebild som alla kan berätta om och vara en del av.

4 VÄXANDE SMÅSTADSCCHARM

Befolkningstillväxt, mötesplatser och alternativa boendeformer möjliggör en dynamisk miljö där kommunen blir ännu mer levande. Höganäs kommun bygger vidare på en varierad boendemiljö genom att möta en större variation av livsstilar och behov i alla livsfaser. Den charmiga enkelheten och närheten finns kvar 2025.

5 LÅNGSIKTIGT HÅLLBART HÖGANÄS

Höganäs växer och utvecklas med minskad belastning på miljön. Höganäs har fortsatt stark beredskap för ekonomiska risker genom att vara bland Sveriges ekonomiskt allra starkaste kommuner. Höganäs har en stark social sammanhållning och gemenskap som präglas av tillit och tolerans. Det är lätt att leva hälsosamt i Höganäs.

STRATEGIER OCH FINANSIELLA MÅL

För att nå det önskade tillståndet som visionsbyggstenarna beskriver har åtta strategier tagits fram. Dessa strategier hjälper kommunen framåt med sikte på visionsbyggstenarna. Strategierna är uppdelade inom tre olika perspektiv, *medborgare, medarbetare och utveckling*. Våra finansiella mål finns under det fjärde perspektivet *ekonomi*.

Det är lätt att leva hälsosamt i Höganäs...



FÖRVALTNINGSPLAN

Mot bakgrund av demografin, integrationen, sociala utmaningar och överväldningseffekter behöver åtgärder i form av nya och förändrade tjänster, som stödjer invånarnas möjlighet att leva ett så självständigt liv som möjligt, fortsätta att utvecklas. Det sker genom att främja hälsa, förebygga stödbehov och bidra till att man som medborgare kan känna trygghet i sin vardag. Att öka dialogen och delaktigheten i utformningen av nuvarande och framtida tjänster, är prioriterat.

Ett nytt bibliotek anpassat efter framtidens behov har länge varit efterfrågat i Höganäs. Under hösten och vintern 2022/2023 påbörjades om- och tillbyggnaden av den fastighet på Köpmansgatan som Höganäs kommun har köpt för att göra om till Kulturhus. Det nya kulturhuset beräknas stå klart under 2024. Det blir ett landmärke som kommer att lyfta såväl stads kärnan som biblioteksverksamheten.

Höganäs ambition är att vara en av Sveriges bästa skolkommuner och förväntningarna är höga. Verksamheterna har goda resultat och det pågår ett systematiskt arbete för att nå högre kvalitet och resultat. En lyckad skolgång är en framgångsfaktor i livet. Samtliga barn och elever ska uppnå höga resultat och utvecklas i förskola och skola utifrån sina förutsättningar. Barn och elever ska känna sig delaktiga och ha inflytande över sig själva och sitt lärande.

Tillbyggnaden av Brukskolan med ny tillhörande utemiljö kommer att vara klar till höstterminen 2024 och en utredning om en ny gymnasieskola i centrum kommer att genomföras. Även utvecklingen av Kvickbadet fortgår under 2024 och 2025, en ny badbrygga och toalettbyggnad anläggs i södra delen av stranden.

Ett nytt vårdboende med 60 platser i Nyhamnsläge planeras stå klart 2025 och ska ersätta befintligt vårdboende som enligt planerna ska byggas om till trygghetsboende.

Höganäs ska vara en socialt hållbar kommun som skapar jämlika förutsättningar för invånarna. Vi arbetar för att våra invånare ska hålla sig friska och ha en meningsfull, aktiv vardag och fritid. För att uppnå detta har kulturen och naturen en stor betydelse. Fler barn och ungdomar ska beredas plats och ta del av aktiviteter inom alla verksamheter. Årligen ska evenemang och aktiviteter genomföras för alla åldrar och intressen. Därför ska vi efterfråga medborgarnas önskemål och genom deras förslag utforma metoder och aktiviteter som attraherar de grupper som inte, eller i liten omfattning, tar del av utbudet. Tillgänglighetsarbetet ska stärkas tillsammans med föreningar och övriga förvaltningar.

För att stärka den sociala hållbarheten ytterligare krävs god samverkan och att nya samarbeten utvecklas med föreningsliv, företag och frivilliga. Kommunens Volontärcenter och Sportbanken är viktiga verksamheter och mötesplatser. Det även finns planer på ett större arrangemang kring medborgardialog liknande hela Höganäs på riktigt.

STÄRK SKOLANS BREDD OCH SPETS

Bygg en stabil kunskapsgrund och för lärande i de lägre åldrarna, spetsa och profilera i de högre åldrarna och då med koppling till näringsliv.

Skapa samarbeten där förskola och skola möter näringsliv, universitet/högskola och föreningar.

Önskad effekt: Skolans anseende hos medborgare och företagare är högt.

Mätetal	Referens	Målvärde 2024	Målvärde 2025	Målvärde 2026
Andel gymnasieelever som uppnått grundläggande behörighet till universitet och högskola inom 3 år.	Utfall 2022, 60,3	71	72	75
Andel elever i år 9 som är behöriga till yrkesprogram.	Utfall 2022, 88,6	96	97	97

VÄXLA UPP UPPLEVELSENÄRINGEN

Skapa förutsättningar att utveckla nya besöksattraktioner ihop med näringen och vässa de besöksattraktioner som redan finns. Arbeta tillsammans med företag och föreningar för att stärka upplevelseutbudet och destinationen Höganäs/Kullabygden. Stärk stadskärnan till en livligare upplevelse- och handelsplats. Utveckla utbudet av kultur-, sport och rekreativsmöjligheter.

Önskad effekt: Kommunen medverkar till att besöksnäringen växer och utvecklas i Höganäs och i Kullabygden. Det finns ett ökat upplevelse- och aktivitetsutbud för medborgare och besökare.

Mätetal	Referens	Målvärde 2024	Målvärde 2025	Målvärde 2026
Ökning av antal gästnätter från september till maj	Utfall 2022 16,5%	5 %	5 %	5 %
Öka antalet besökare på www.kullahalvon.com	Nytt mått	10 %	10 %	10 %
Ha genomfört minst 3 åtgärder per år som stöttar besöksnäringen i sin kompetensförsörjning	3 åtgärder	3 åtgärder	3 åtgärder	3 åtgärder
Höjning av kvalitén på besöksservice och värdskap. (Nöjd kundindex, NKI)	70	75	78	78
Öka antalet vandrare i kommunen med 5 % från september – maj	5%	5 %	5 %	5 %

STÄRKT SOCIAL HÅLLBARHET

Utveckla levande livsmiljöer för att möta olika behov och skeenden i livet. Utöka möjligheterna till möten mellan människor. Erbjud alla samma möjligheter att bidra, som att vara med i samhällsgemenskapen.

Önskad effekt: I Höganäs kommun bor människor kvar och fler vill bli nya kommuninvånare. Här känner sig kommuninvånarna trygga och inkluderade.

Mätetal	Referens	Målvärde 2024	Målvärde 2025	Målvärde 2026
Poängen på Delaktighetsindex	Index 94 2022	Samma eller högre poäng än 2023	Samma eller högre poäng än 2024	Samma eller högre poäng än 2025
Arbetslöshet inrikes födda 20–64 år	Index 2,5 2022	Arbetslösheten har minskat jmf med 2023	Arbetslösheten har minskat jmf med 2024	Arbetslösheten har minskat jmf med 2025
Deltagartillfällen i idrottsföreningar antal/invånare 7–20 år	Utfall 2022 32,84	Fler deltagartillfällen jmf med 2023	Fler deltagartillfällen jmf med 2024	Fler deltagartillfällen jmf med 2025
Invånare 0–19 år i ekonomiskt utsatta hushåll	5,43 % under 2020	Färre än 2023	Färre än 2024	Färre än 2025
Ett lägre problemindex i Polisens årliga trygghetsmätning jämfört med föregående år.	Problemindex 1,54 2022	Lägre index än 2023	Lägre index än 2024	Lägre index än 2025
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%).	Utfall 2022 88,6 %	Fler elever behöriga än 2023	Fler elever behöriga än 2024	Fler elever behöriga än 2025
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	Utfall 2022 90%	Fler nöjda än 2023	Fler nöjda än 2024	Fler nöjda än 2025



Medarbetare

Utvecklingen inom det digitala området går fort – och utvecklingen tillsammans med kompetensförsörjningen är två nyckelområden för framgång inom offentlig sektor. Framöver väntar stora pensionsavgångar och detta sätter extra fokus på kompetensförsörjningen. Det nationella projektet ”Heltid som norm” har gjort stora kliv lokalt de senaste åren och är en viktig faktor för att skapa och bibehålla hållbara tjänster inom våra verksamheter. De stora verksamheterna inom Vård och omsorg samt skola behöver rekrytera för att skaffa och bibehålla rätt kompetens och därigenom säkerställa en god kompetensförsörjning. Som arbetsgivare behöver vi även ligga i framkant och bevaka trender för att vara en attraktiv arbetsgivare. Kommunens satsning på ledarskapet och medarbetarskapet fortsätter. Våren 2023 genomfördes medarbetardagar som kommer få sin fortsättning framöver. HR-avdelningen har vitaliserat de så kallade ledargrupperna som bildades under det tidigare ledarprogrammet och den satsningen kommer fortsätta de kommande åren. Under programmet togs även en ledardiamant och en medarbetardiamant fram och detta material är nu integrerat i styrdokument och policys och därmed fortsätter resan att stärka medarbetarskapet och ledarskapet.

Vi kommer att satsa ännu mer på friskvård för våra medarbetare under de kommande åren. Gratis träning för medarbetare samt utökade föreläsningar och aktiviteter inom de fyra perspektiven hälsa, stresshantering, fritid och kost.

Under 2024–2026 kommer HR-området att ytterligare digitaliseras för att ligga i framkant. De nya digitala lösningar som är planerade framöver är ny version av lönesystemet (i samarbete med HR-servicecenter) samt verktyg för introduktion och avslut (så kallat onboarding/offboarding).

Under de kommande åren kommer vi även att fokusera på att attrahera, rekrytera och behålla talanger till exempel genom Familjens Helsingborgs traineeprogram och mentorsprogram. Vi har för avsikt att på sikt avveckla personliga brev i rekryteringsförfarandet och gå över till konceptet ”kompetensbaserad rekrytering”.

...gå över till konceptet ”kompetensbaserad rekrytering”.



ARBETSGIVARE I FRAMKANT

Vi ska uppfattas som en av de bästa arbetsplatserna i Sverige. Vi ska vara en modern och innovativ arbetsgivare. Vi ska ha ett ledarskap och ett medarbetarskap som är tydligt, engagerat och professionellt. Vi ska skapa utvecklingsmöjligheter och ta tillvara medarbetarnas kompetenser.

Önskad effekt: Höganäs kommun attraherar, rekryterar och behåller rätt kompetens.

Mätetal	Referens	Målvärde 2024	Målvärde 2025	Målvärde 2026
Medarbetarnas uppfattning om kommunen som arbetsgivare enligt i HME	Utfall 2022 80	lägst index 84	lägst index 84	lägst index 84
Index för ledarskap i medarbetarundersökningen	Utfall 2022 80	lägst index 80	lägst index 80	lägst index 81
Personalomsättning	Utfall 2022, 7,4 %	Max 8%	Max 8 %	Max 7 %
Frisknärvaro	Utfall 2022, 94%	Max 95 %	Max 95 %	Max 96 %
Vi ska vara bland de bästa kommunala arbetsgivarna.	Utfall 2022, 20:e plats	Plats 10 eller bättre	Plats 10 eller bättre	Plats 10 eller bättre



Utveckling

Den demografiska utvecklingen utmanar vår välfärd. Det gäller så väl finansiering som personal-och kompetensförsörjning. Det finns inte tillräckligt med personer i arbetsför ålder med rätt kompetens på arbetsmarknaden. Samtidigt förändrar framväxande teknologier samhället, vilket skapar nya möjligheter, behov, förväntningar och risker. För att möta välfärdens utmaningar är Höganäs kommun och resten av offentlig sektor i en omställning för att tillhandahålla välfärd på nya sätt. Det ställer krav på en organisatorisk förmåga att tillgodogöra sig nyttorna med digitalisering. Effektiv digitalisering är en gemensam fråga för verksamheten och specialist-/stödkompetenser inom exempelvis teknik, ekonomi, upphandling, förändringsledning, informationssäkerhet och metodutveckling. Digitalisering för utveckling av välfärdstjänster sker i alla våra verksamheter.

Vårt nya Kulturhus kommer att stå klart under 2024. Det nya biblioteket ska bli ett modernt kulturhus som möter invånarnas behov av en levande mötesplats med flera funktioner och hög flexibilitet.

Kulturskolan, Eric Ruuth, kommer att inrätta ett expertråd samt delta i Riksteaterns tävling inom nyskriven dramatik. För att fortsätta växla upp upplevelsenäringen ska Höganäs vara en av Sveriges mest attraktiva kommuner för upplevelser - genom kultur, idrott, mat, keramik och friluftsliv. Sportcenter kommer att utveckla aktivitetsytor kring området för att erbjuda gratis rekreation och motion.

Implementeringen av en ny lärplattform, Unikum, fortsätter och ska enligt plan vara i full drift i förskola, grundskola samt gymnasium under 2024. Lärplattformen ska på ett tydligare sätt än tidigare visa varje elevs kunskapsutveckling samt visualisera utvecklingen för barn, elever och vårdnadshavare. Digitala nationella prov i årskurserna 3,6,9 samt på gymnasiet ska genomföras med start 2025, arbetet för att ha en organisation på plats för detta fortsätter under 2024.

Vi vill att all kommunikation med företag, invånare och andra intressenter ska vara lätt att ta till sig. Därför ska publiceringar, utskick och myndighetsbeslut vara skrivna i klarspråk. För att våra kunder ska kunna lämna in sina ärenden och få återkoppling i princip när och var de vill, ska vi förädla våra digitala tjänster för att bli effektivare, förtydliga beställningar och anvisningar samt göra prioriteringar så att tillgängliga resurser används på ett så strategiskt bra sätt som möjligt.

Den nya socialtjänstlagen som förväntas träda i kraft 2024 bygger på ett ökat fokus på förebyggande arbete och en lätt tillgänglig socialtjänst. En mer socialt inriktad samhällsplanering och stadsutveckling där socialtjänstens kunskaper kommer att tas till vara.

Under 2024 kommer vi att arbeta med projektet Sortera Mera. Projektets syfte är att ge kommunens verksamheter bästa möjliga förutsättningar för att sortera avfall rätt. Detta leder till miljönytta, lägre kostnader samt att vi följer lagstiftningen.

FÖRENKLA FÖR FÖRETAG

Gör det ännu enklare att starta, etablera, driva och utveckla företag. Företagarna ska vara en självklar del av kommunens utveckling. Ha ett gemensamt förhållningssätt till det goda värdskapet inåt och utåt.

Önskad effekt: Höganäs kommun skapar ännu bättre möjligheter för företagande.

Mätetal	Referens	Målvärde 2024	Målvärde 2025	Målvärde 2026
Höganäs kommun ska ligga i topp på Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimat.	Utfall 2022 Plats 8	minst plats 7	minst plats 5	minst plats 5
Servicemätning av kommunernas myndighetsutövning i NKI undersökningen Insikt.	Index 86, 2022	minst index 84	minst index 85	minst index 86

FÖRBÄTTRA KOMMUNIKATIONERNA

Driva, samarbeta och arbeta för att få till stånd utbyggnad av fysisk och digital infrastruktur i kommunala, regionala och nationella sammanhang.

Önskad effekt: Medborgares och företags möjligheter till miljöeffektiv kommunikation har ökat. Höganäs kommun är integrerad med växande regioner.

Mätetal	Referens	Målvärde 2024	Målvärde 2025	Målvärde 2026
Gång och cykeltrafik				
Antal kilometer gång- och cykelväg som ska tillkomma/ år	2022 fanns totalt 630 km gc-vägar i kommunen.	1 km/år	2 km/år	2 km/år
Medborgarbetyg: tillgång till gång- och cykelvägar (SCB:s underökning)	2022 var betyget 8,7 av 10.	7,6	7,6	7,6
Kollektivtrafik				
Antal resor med kollektivtrafik, stycken	Utfall 2022 1 264 374 resor	2 000 000	2 100 000	2 160 000
Medborgarbetyg: möjlighet att använda kollektivtrafiken för resor	2022 betyg 6,9 av 10 möjliga.	7,5	7,5	7,5

UTVECKLA DIALOG OCH SERVICE

Skapa smarta forum och former för konstruktiv dialog med medborgare, näringsliv och föreningsliv. Utveckla service i framkant för att möta krav på smidighet, enkelhet och snabbhet.

Önskad effekt: Medborgarna i Höganäs kommun är nöjda med sina möjligheter till inflytande och med kontakten med kommunen.

Mätetal	Referens	Målvärde 2024	Målvärde 2025	Målvärde 2026
Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel %,	Utfall 2022, 88	86	86	88
Att få svar på frågor till kommunen fungerar bra, andel %, KKiK	Nytt mått för 2023	72	74	74

STRATEGI: FÖRVERKLIGA MILJÖMÄSSIG HÅLLBARHET

Integrera miljömässig hållbarhet i alla processer och verksamheter. Tydliggör och ta hänsyn till miljökonsekvenser av våra beslut.

Önskad effekt: Miljöarbetet i Höganäs kommun håller hög klass.

Mätetal	Referens	Målvärde 2024	Målvärde 2025	Målvärde 2026
Andelen fordon med förnybara drivmedel ska öka i enlighet med miljöprogrammets mål.	Andelen fordon 2022 var 61,8%	85 %	90 %	95 %
Utfallet för miljöprogrammets mål, utsläppen av växthusgaser ska minska	Nytt mått	85 %	90 %	100 %
Uppmätt besparing från återbruk av inventarier	2022 sparades 243 000 kr	Sparat minst 50 000 kr	Sparat minst 50 000 kr	Sparat minst 50 000 kr
Miljömärkning av mat- och sommarfesten. Festen ska miljöcertifieras enligt "hållbart evenemang"	Mat och sommarfesten för 2022 var tyvärr inte miljömärkt	Festen är miljömärkt!	Festen är miljömärkt!	Festen är miljömärkt!

Miljöarbetet i Höganäs kommun håller hög klass..

Samhällsekonomisk bakgrund

De ekonomiska utmaningarna för landets kommuner och regioner blir nu alltmer påtagliga. Hög inflation, ökade pensionskostnader och stigande räntekostnader bidrar till historiskt låga resultat. Många kommuner och nästan alla regioner prognostiserar underskott både för 2023 och för 2024. Åtgärder med effektiviseringar, besparingar och eventuella skattehöjningar kommer att vidtas men på flera håll är underskotten så stora att de inte är möjliga att hantera på kort sikt, vilket medför att resultaten i sektorn förväntas bli negativa på längre sikt. När och hur mycket inflationen dämpas är avgörande för den ekonomiska utvecklingen. SKR:s prognos innebär att inflationen når Riksbankens mål redan sommaren 2024 samt att resultaten i sektorn succesivt återhämtas under 2025 och 2026. Vi kan konstatera att globala energi-, råvaru- och spannmålspriset har sjunkit vilket stödjer prognoser om att inflationen faller och kommer att fortsätta nedåt även i Sverige. Vägen till prisstabilisering är skakig med många risker och osäkerheter och vi bedöms stanna kvar i lågkonjunktur även 2024 och en bit in i 2025.

Parallellt med utvecklingen av den ekonomiska situationen ökar de långsiktiga behoven av välfärd och bristen på arbetskraft växer när invånare över 80 år blir allt fler. Kompetensförsörjningen fortsätter att vara en stor utmaning. Den långsiktiga situationen, och därmed utmaningarna, ser olika ut beroende på kommunernas ekonomiska ställning, struktur, investeringsbehov och framtida befolkningsförändring.

Det är viktigt att notera att de rekordstarka resultaten de senaste åren till stor del berodde på tillfälliga faktorer och inte på överskott i verksamheterna. Det handlade främst om höga och betydligt högre skatteintäkter än förväntat. De statliga stöden som varit aktuella med anledning av pandemin har upphört. Skatteunderlaget i landet bedöms öka nominellt även under 2024. Höga pris- och löneökningar, som främst beror på inflationen, gör att skatteunderlaget reellt sett utvecklas sämre. Det är första gången sedan 2004 som skatteunderlaget urholkas i reala termer, det innebär att skatteunderlaget endast ökar med 0,2 %.

...ur ett Höganäsperspektiv

Den nationella utvecklingen gäller även för Höganäs kommun. Vi har rekordstarka resultatår bakom oss. Prognosen för 2023 års resultat är fortsatt stark – om än inte i samma nivå som tidigare rekordår. Resultatet förväntas innebära ett överskott, framförallt till följd av att kommunens skatteunderlag fortsatt är stabilt. Samtidigt ser vi ökade kostnader till följd av den höga inflationen och rekordhöga pensionskostnader samt ökade kostnader för energi. Under budget- och planperioden 2024–2026 utvecklas demografin i Höganäs i snabb takt och verksamheterna ska därmed hantera utökade behov. Samtliga nämnder påverkas av den demografiska tillväxten. Med den tillväxt vi har, ökar behovet av att vår planering sträcker sig längre än nuvarande planperiod. Höganäs investeringsbehov för planeringsperioden är därför mycket stora. För att välfärden i Höganäs kommun ska bibehållas och fortsätta att utvecklas i en positiv riktning förutsätter det att vi planerar för en fortsatt stark ekonomi. Det krävs också att verksamheterna intensifierar arbetet med att skapa nya metoder och arbetssätt. De kommande årens behovsökning är av sådant slag att de inte bara kan mötas med resurstillskott. Under kommande budget- och planeringsperiod innebär det för Höganäs fortsatta behov av såväl effektiviseringar som prioriteringar i verksamheterna.

Sammanfattning Budget 2024 och plan 2025–2026 för Höganäs kommun

Den budget som presenteras för planeringsperioden är mycket återhållsam med ett finansiellt mål om 0,5% för 2024. Resultatet motsvarar endast kommunfullmäktiges anslag för oförutsedda behov och resultatnivån innebär att anslaget förutsätts inte nyttjas. Verksamheternas budgetramar har tillförts medel för löneökningar, viss kompensation för inflation samt i viss mån även för volymförändringar.

Pensionskostnaderna, för både kommunen och för Höganäs Omsorg AB, är extremt höga 2024 och medel har avsatts för att finansiera detta. Vi har finansiella förutsättningar som kan klara ett enskilt år med ett så lågt resultatmål som 0,5 % men det är absolut nödvändigt att återgå till resultatnivåer som motsvarar kommunens ambitioner. För planperioden 2025 - 2026 planeras det finansiella målet nå upp till 3,8 % respektive 5,1 %. Målsättningen för planeringsperioden är på en nivå som är nödvändig för att hantera effekterna av de investeringsbehov som finns. De ekonomiska förutsättningarna innebär att en god ekonomisk hushållning - över tid - kan upprätthållas.



Planeringsförutsättningar 2024–2026

Befolkning

Höganäs kommun har en vision om att bli 30 000 invånare år 2025. Vi har i år inlett en process för att ta fram ett nytt mätetal på hur kommunens befolkning ska utvecklas efter 2025. Den senaste befolkningsprognosen, från december 2022, visar en nedreviderad prognos där invånarantalet förväntas bli 30 000 först under slutet av 2027. De 29 319 invånarna som prognosen anger för 2025 innebär dock en kraftig tillväxt med i genomsnitt 1,25 % ökning per år mellan 2023 och 2025. Att jämföra med förväntad ökning i riket på i genomsnitt 0,6 %.

Det är den stora utbyggnaden av nya bostadsområden och förtätning av befintliga områden som ger en stor inflyttning till kommunen. Denna utveckling påverkar våra olika verksamheters behov genom att fler personer efterfrågar kommunens välfärdstjänster.

Under en femårsperiod, 2022–2026, förväntas folkmängden i Höganäs kommun att öka med 1 663 invånare, från 28 106 till 29 769 personer. Det innebär en ökning med i genomsnitt 415 personer per år eller 1,5 %. Det kan jämföras med närmast föregående period 2017–2021 då ökningen var i snitt 350 personer per år eller 1,3 %.

ANTAL INVÅNARE 31/12, PROGNOS 2023	2023	2024	2025	2026	2027
Antal invånare totalt	28 599	28 909	29 319	29 769	30 288
Årlig förändring	496	310	410	450	519

Befolkningstillväxten under inledningen av 2023 har varit svag. Under årets första månader har Höganäs haft en minskning av befolkningen. Trots svag utveckling under början av året förväntas befolkningen att öka under planperioden.

Befolkningen förväntas under de kommande 10 åren att öka i de flesta åldrar men främst inom åldersgruppen 80 år och äldre. Under de kommande 10 åren prognosticeras gruppen 80 år och äldre att öka med 42 % medan gruppen 20–64 år, det vill säga invånare i yrkesverksam ålder, endast förväntas öka med 12 %. Barn och unga i skolålder ökar under tioårsperioden med 6 %. I ålderskategorin 10–15 år ser vi en liten minskning under planperioden. Sammantaget innebär vår demografiska utveckling att färre behöver försörja fler. Trots utjämnade bidrag från staten för skillnader i åldersstruktur mellan olika kommuner kvarstår utmaningen, då utvecklingen ser likadan ut i riket i stort.

Välfärdsbehoven och efterfrågan på kommunala tjänster ökar med anledning av vår demografiska utveckling. Höganäs kommuns 10-åriga investeringsplan innehåller därför förskoleplatser, ny gymnasieskola samt äldreboenden.

Befolkningen förväntas under de kommande 10 åren...

Skatteintäkter

Kommunalskatten i Höganäs Kommun är 19,73 kr. Den senaste skattehöjningen som innebar en ökad skattesats för kommuninvånarna gjordes 1995 (undantaget en skatteväxling i samband med Ädel-reformerna). Av Sveriges 290 kommuner så har bara 26 kommuner en lägre skattesats och i Skåne län ligger Höganäs på sjätte plats. Kommunen budgeterar en oförändrad skattesats i budget 2024 och för planeringsperioden 2025–2026.

Budgeten bygger på SKR:s skatteunderlagsprognos över förväntade skatteintäkter, generella statsbidrag, utjämning och kommunala fastighetsavgifter från 28 april 2023 (cirkulär 23:20). Kommunens befolkningsprognos utgör underlag för beräkning av skatteintäkterna. Försiktighetsprincipen tillämpas i bedömningen av befolkningsökning per år. Skatteintäkterna baseras på invånarantalet den 1 november föregående år. Skatteintäkterna baseras på en ökning av befolkningen med 320 invånare 2023, 330 invånare 2024 och 350 invånare 2025.

LSS-kostnaderna i riket fortsätter att öka och i LSS-utjämningsystemet är Höganäs med och ger bidrag till andra kommuner med fler insatser eller högre kostnader. Regeringen har tillsatt en utredning för att se över samtliga delar av utjämningsystemet för kommuner och regioner, inklusive LSS-utjämnings för kommuner. Syftet är bland annat att minska påverkbarheten och effekterna av ett eventuellt ändrat huvudmannaskap för personlig assistans.

Skatteintäkter

MNKR	2023	2024	2025	2026	2027
Egna skatteintäkter	1 444	1 519	1 567	1 652	1 779
Inkomstutjämning	217	227	221	235	249
Kostnadsutjämning	17	-14	12	16	20
Regleringsbidrag/-avgift	66	64	48	37	27
LSS-utjämning	-39	-32	-33	-33	-34
Kommunalekonomisk utjämning	261	245	248	255	262
Kommunal fastighetsavgift	72	73	73	73	73
Totalt	1 777	1 837	1 888	1 980	2 114

Hittills under året har det inte genomförts några större förändringar av statsbidragen. Det tillkom under 2023 ett statsbidrag för SFI- för ukrainska medborgare. Som tidigare har aviserats så kommer bidraget utbildning till specialistundersköterska läggs in i det generella anslaget under 2024 för att sedan upphöra. Det större bidraget, äldreomsorg riktade medel, kommer att finnas kvar tills vidare.

Personalkostnader

Pensionskostnader och pensionsskuld budgeteras utifrån en prognos som är framtagen av KPA.

Ett nytt pensionsavtal, AKAP-KR, har införts den 1 januari 2023 för anställda inom kommun och regioner. Det är ett helt avgiftsbaserat pensionsavtal och syftet med avtalet är att förbättra villkoren för de anställda genom en högre avsättning samt att få stabilare planeringsförutsättningar. Övergången till det nya avtalet har skett successivt då de som har förmånsbestämd ålderspension har kunnat välja att stanna kvar i det gamla avtalet. Merparten av de anställda har flyttats över direkt och får därmed åtnjuta den högre ersättningen vilket ökar pensionskostnaderna för arbetsgivaren. Kommunens samlade pensionsåtagande, exklusive den del som är försäkrad, beräknas vid utgången av 2024 uppgå till 222 mnkr.

Den höga inflationen påverkar kommunens förväntade pensionskostnader då de förmånsbestämda pensionerna enligt avtal ska värdesäkras mot inflation. Efter flera år med låg inflation, har värdeuppräknningen i pensionerna från och med 2023 ökat kraftigt. Detta i kombination med de höjda premienivåerna i den avgiftsbestämda pensionen leder till ökade pensionskostnader. Pensionskostnaderna är rekordhöga 2024, främst med anledning av den höga inflationen. Värdesäkring av pensionskostnaderna fastställs genom ett inflationsindex som låses för perioden från juni till juni efterföljande år. SKR:s prognos för inflationsantaganden för planperioden är mycket osäkra.

Det av SKR rekommenderade personalomkostnadspålägget för 2024 höjs till 45,70 %. SKR:s rekommendation är att redan 2025 minska PO-kostnaderna till 40,5 %. Höganäs kommun, som inför 2023 höjde till 42,75 % bibehåller denna nivå även för 2024. Personalomkostnadspålägget för förtroendemän förväntas bli oförändrat, 31,42 %.

Även lönekostnaderna förväntas öka. Nämnderna har kompenserats för ökade lönekostnader med 2,7 % 2024 (jämför budget 2023: 2,7 %) som fördelas ut i budgetramen. Ytterligare 0,3 % (jämför budget 2023: 0,3 %) budgeteras i ett centralt anslag för 2024, en så kallad reserv, för lönejusteringsåtgärder för särskilda grupper och fördelas efter genomförda lönerevisioner.

Pris- och volymförändringar

Nämnderna har kompenserats för löneökningar och delvis för inflation vilket innebär att de sammantaget tillförs ytterligare medel och får en större budgetram 2024 än vad de hade 2023. Inflationen har varit rekordhög under 2022 och inledningsvis under 2023 och förväntas landa på en genomsnittlig inflation, mätt i KPIF, på över 5 % enligt SKR:s prognoser. Då osäkerheten kring prisutvecklingen och inflationen ännu är stor har nämnderna kompenserats med 2 % för prisökningar i budget 2024. Det saknas utrymme för ytterligare kompensation för inflationseffekter utöver dessa 2 %. Undantag görs dock gällande kostindexuppräknning på 6,82 %. Då ingen ytterligare kompensation för inflation görs innebär det för samtliga verksamheter att återhållsamhet är nödvändigt. För den typ av köp av verksamhet som påverkas av både löne- och övriga prisökningar exempelvis köp av omsorgs- och utbildningsplatser tillämpas olika vägda index för uppräknning av budgetram.

I den så kallade ”hyresfonden”, reserveras årligen medel för hyreskostnader för nya verksamhetslokaler som är beslutade i investeringsplanen. Medel ur denna fond ges som volymkompensation till nämnderna då

investeringarna är färdigställda och genererar nya hyreskostnader. För att hantera ökade kostnader i verksamheten kommer delar av hyresfonden att tillfälligt omdisponeras under 2024.

Nämndernas ramar har uppräknats med index enligt följande tabell.

Indexuppräkning i ram

Procent	2024	2025	2026
PO förtroendevalda	31,42 %	31,42 %	31,42 %
PO anställda	42,75 %	42,75 %	42,75 %
Lönekostnader, fördelat per nämnd	2,7 %	2,7 %	2,7 %
Lönekostnader, ofördelat	0,3 %	0,3 %	0,3 %
Övrig förbrukning	2 %	2 %	2 %
Köp av verksamhet, UN	2,44 %	2,44 %	2,44 %
Köp av verksamhet, SN	2,63 %	2,63 %	2,63 %
Intern hyra	2,04 %	2,04 %	2,04 %
Intern städ	2,6 %	2,6 %	2,6 %
Intern kost	6,82 %	6,82 %	6,82 %
Intern IT	2,14 %	2,14 %	2,14 %
Intern övrigt	2,14 %	2,14 %	2,14 %
Externa intäkter	1,5 %	1,5 %	1,5 %
Internränta	2,5 %	2,5 %	2,5 %

Innovationsfond

Innovationsfonden är viktig för att stimulera för ett möjliggörande av goda idéer som bidrar till utveckling och förbättring. Det kommer in förslag med syfte att effektivisera och utveckla välfärden i Höganäs kommun. Fonden skapar möjligheter samt främjar åtgärder som bidrar till digitalisering, effektivare verksamhet samt bättre klimat och miljö. Fonden ska underlätta att komma i gång med innovativa idéer och de initiala kostnaderna ska inte bli ett hinder för att förverkliga dessa. Ett exempel är en automatiserad process för barnavårdsutredningar som ska reducera administrativ tid till förmån för socialt arbete med barn och ungdomar. Fondens omfattning omprövas årligen i samband med budgetprocessen. För 2024 uppgår fonden till 3 mnkr.

Investeringar

Den demografiska utvecklingen för Höganäs innebär ökade behov av förskolor, skolor, äldreboende, fritidsanläggningar med mera. Höganäs kommun arbetar med en 10-årig investeringsplan med syfte att arbeta långsiktigt, hållbart och klimatsmart samt att visa kommuninvånarna vad kommunen planerar att bygga och anlägga i framtiden. Investeringsplanen är en del av budgetbeslutet. Från och med budget 2022 går Höganäs över till en ny beslutsmodell för investeringarna. Tidigare har kommunfullmäktige beslutat om varje enskilt investeringsprojekts totalutgift och total utbetalning per år. I den nya beslutsmodellen beslutar kommunfullmäktige om investeringsutgift per investeringsgrupp samt total utbetalning per år. Alla tidsbestämda projekt över 2 mnkr beskrivs i investeringsplanen. Den interna uppföljningen av investeringsprojekten görs som tidigare på projektnivå. Syftet med förändringen är att få mer fokus på helheter, mindre på detaljer vilket förväntas gynna dialogen med politiken och kommuninvånarna. Den del av planen som ligger utanför budgetens planeringsperiod på 3 år ska ses som en politisk viljeinriktning baserad på nuvarande behovsanalys.

Exploatering

Regler för redovisning av exploateringsverksamheten har förtydligats. Detta har gjorts i samband med att en ny redovisningslagstiftning, Lagen om kommunal bokföring (2018:597) och redovisning (LKBR) trädde i kraft 2019. En vanligt förekommande praxis har varit att nettoredovisa exploateringsinkomster och utgifter. Dessa ska enligt de nu gällande reglerna bruttoredovisas.

Utöver detta har ett förtydligande gjorts gällande inkomster från exploateringsverksamheten. Endast offentliga bidrag från stat eller EU kan periodiseras över tillgångens nyttjandeperiod. Övriga inkomster, som investeringsersättning och försäljning av tomtmark, ska intäktsredovisas i sin helhet när intäktskriterierna är uppfyllda. I praktiken innebär detta att vi kommer få mer volatila, det vill säga växlande resultat där intäkterna vissa år kommer vara betydande. Samtidigt ska tillgångar som ska tas upp i kommunens anläggningsregister skrivas av under tillgångens nyttjandeperiod. Intäkter och kostnader kommer därmed inte matcha varandra under ett räkenskapsår. Intäkterna ska stärka kommunens egna kapital i syfte att möta de kapitalkostnader som anläggningstillgångarna genererar. Därför ska inte intäkterna budgeteras.



Finansiell analys

Finansiella mål

För att nå en god ekonomisk hushållning har kommunen definierat strategier, mål och riktlinjer för verksamheten samt finansiella mål.

	Mätetal	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Kommunen ska redovisa ett resultat inklusive finansnetto och del av outnyttjade reserver, men exklusive exploatering, i förhållande till kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag	Resultat	0,5 %	3,8 %	5,1 %
Självfinansiering av investeringar inom skattefinansierad verksamhet. Undantag kan göras för större investeringsprojekt.	Självfinansiering	100 %	100 %	100 %

För att klara av den finansiella målsättningen att av egen kraft finansiera investeringarna i den skattefinansierade verksamheten har vi som ambition att ha ett resultat på 3 - 5 %.

Med ett resultatmål om 0,5 % för 2024 innebär det att kommunernas nettokostnader kan uppgå till 99,5 % av skatteintäkterna och statsbidragen tillsammans. Resultatet för 2024 motsvarar endast kommunfullmäktiges anslag för oförutsedda behov. Vi har finansiella förutsättningar som kan klara ett enskilt år med ett så lågt resultatmål som 0,5 % men det är nödvändigt att återgå till resultatnivåer som motsvarar kommunens ambitioner. För planperioden 2025 - 2026 planeras det finansiella målet nå upp till 3,8 % respektive 5,1 %. Målsättningen för planeringsperioden är på en nivå som är nödvändig för att hantera effekterna av de investeringsbehov som finns.

Efter de senaste årens starka resultat är bedömningen att marginalen upp till 100 % är tillräcklig för att långsiktigt bygga det överskott som bidrar till att av egen kraft finansiera investeringar i skattefinansierad verksamhet. Resultatnivån för 2024 är tillfälligt låg men med snar återgång till nödvändigt högre resultat bedöms de andra finansiella målet om självfinansiering klaras. Detta antagande bygger på förutsättning att genomförandegraden i investeringarna inte överstiger 80 %.

För att nå en god ekonomisk hushållning för koncernen har Höganäs Omsorg AB, Höganäshem AB samt Höganäs Energi AB, utifrån fullmäktiges vision och strategier, definierat mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Koncernens bolag ska bidra till god ekonomisk hushållning genom att sammantaget uppfylla mål utifrån kommunfullmäktiges vision och strategier samt ägardirektivens krav på ekonomiska mål. Dessa mål beslutas av respektive bolagsstyrelse och utgör information till kommunfullmäktige.

Resultat och kapacitet

Skatteintäkter och nettokostnadsutveckling

%	Bokslut 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Skatteintäktsutveckling	5,7	4,5	6,1	2,8	4,9
Nettokostnadsutveckling	5,4	9,2	6,7	-0,4	3,3

I skatteintäkterna inräknas kommunens egna skatteintäkter, kommunal utjämning, fastighetsavgifter samt övriga generella stadsbidrag. Skatteintäktsutvecklingen för Sveriges kommuner var under 2022 mycket god. Kommunens förväntade skatteintäktsutveckling för 2023 förväntas landa på 5,3 %, det vill säga högre än prognosen 4,5 % i tabellen ovan. Detta på grund av att skatteunderlagsprognosen förstärkts samt att befolkning ökat något mer än vad som beräknats i budgetförutsättningarna för 2023.

Nettokostnadsutvecklingen mellan 2023–2024 är högre än skatteintäktsutvecklingen, detta förhållande kan planeras för enstaka år, dock ej över tid. I den höga nettokostnadsökningen för 2023 och 2024 är det inräknat historiskt höga inflationskostnader och pensionskostnader. Enligt SKR, råder ännu stor osäkerhet i inflationsprognoserna. Prognosen indikerar betydande förbättringar redan från 2025 framför allt beroende på minskade pensionskostnader.

Under planeringsperioden 2024–2026 förväntas kommunen sammanlagt generera ett överskott som finansierar investeringarna inom den skattefinansierade verksamheten.

Årets resultat

MNKR	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Årets resultat inklusive finansnetto, del av utnyttjade reserver men exkl. exploatering	10	71	101
Årets resultat inklusive finansnetto, del av utnyttjade reserver men exklusive exploatering/skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	0,5 %	3,8 %	5,1 %

Höganäs kommun budgeterar ett resultat inklusive del av utnyttjade reserver och exklusive exploateringsintäkter för år 2024 på 10 mnkr. Reserverna som ingår i beräkningen är kommunfullmäktiges reserv för oförutsedda händelser på 10 mnkr per år. Därmed uppnås det finansiella målet att kommunen ska ha ett resultat på 0,5 % av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag för 2024.



Budgeterad investeringsvolym

MNKR	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Investeringsvolym	178	300	268	267	255
Andel av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	10,6 %	16,8 %	14,6%	14,1 %	12,9 %

Investeringarna inom både skattefinansierad verksamhet och avgiftsfinansierad verksamhet (vatten- och avloppsverksamheten) fortsätter att ligga på en hög nivå.

Den planerade totala investeringsutgiften för femårsperioden 2023–2027 är i genomsnitt 289 mnkr per år. Det kan jämföras med den genomsnittliga investeringsutgiften under närmast föregående femårsperiod, 2018–2022, som var 190 mnkr per år, det vill säga cirka 100 mnkr längre.

I investeringsplanen för planperioden, 2024–2026 ligger det några nya projekt. Främst har det tillkommit projekt inom den avgiftsfinansierade VA-verksamheten, delvis i samband med exploatering av nya områden. De tillkommande projekten inom den skattefinansierade verksamheten är fler men av mindre karaktär. Det som tillkommit är bland annat solcellspaket, upprustning av ytor i hamnen samt ny lekplats, Lilla Höganäs. Ett nytt kulturhus och ett nytt vårdboende i Nyhamnsläge är några större projekt som förväntas färdigställas inom planperioden. En förändring i planen är att projekt ny gymnasieskola och även idrottshall i centrala Höganäs har senarelagts till 2027.

Ett av kommunens finansiella mål är att inte låna till investeringar inom skattefinansierad verksamhet. Det innebär att den 10-åriga investeringsplanen ska vara finansierad med överskott från den egna verksamheten. Under förutsättning att planerade försäljningar genomförs och att genomförandegraden på investeringarna blir maximalt 80 % för 2024 samt 70 % för 2025–2026 så är investeringsplanen för budget 2024 och plan 2025–2026 finansierad. Historiskt har kommunen haft en genomförandegrad på i snitt cirka 60 %. Under de senaste åren har genomförandegraden varit något högre då det har varit fler större projekt, under 2022 var genomförandegraden 76 % och under 2021, 64 %.

...10-åriga investeringsplanen ska vara finansierad med överskott.



Investeringsprojekt uppdelade i projekttyper

MNKR	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Tidsbestämda projekt, summa	143	249	215	213	201
Verksamhetslokaler	79	173	128	124	145
Vatten och avlopp	45	43	61	67	40
Gator och parker	18	14	18	17	15
Fysisk planering	0	1	3	2	0
Maskiner och inventarier	1	18	5	3	1
Årsanslag, summa	35	51	53	54	55
Vatten och avlopp	15	25	26	28	29
Verksamhetslokaler	8	10	10	10	10
Maskiner och inventarier	5	9	10	9	8
Gator och parker, fysisk planering	7	7	7	7	7
Total investeringsvolym	178	300	268	267	255

Investeringar i verksamhetslokaler står för 63 % av den totala investeringsvolymen under planperioden 2024–2026. Det är i huvudsak lokaler för stöd- och vårdverksamheten och för kultur- och fritidsverksamheten som ska uppföras.

Kommunen har även en stor andel investeringar inom vatten- och avloppsverksamheten som står för 36 % samt inom gata- och parkverksamheten med 8 % av den totala investeringsvolymen. Investeringsbehoven inom VA-verksamheten ökar kraftigt.

Finansiering

En kassaflödesanalys har gjorts för att beräkna kommunens möjligheter att finansiera investeringarna med egna likvida medel. Analysen visar att med nuvarande förutsättningar har kommunen möjlighet att finansiera investeringar i den skattefinansierade verksamheten under planeringsperioden. Den avgiftsfinansierade verksamheten förväntas att delvis finansieras med lån under planeringsperioden med maximalt 150 mnkr.

Vi är i en lågkonjunktur och den höga inflationen påverkar bland annat kommunens pensionskostnad kraftigt vilket leder till ett ansträngt kassaflöde under 2023 - 2024. Redan 2025 ser kassaflödet betydligt bättre ut men det råder stor osäkerhet i inflationsprognoserna.

Planeringen bygger på en fortsatt god skatteintäktsutveckling samt att inflationsprognosen infrias. Det innebär att vi förväntas kunna finansiera de stora investeringsvolymerna inom den skattefinansierade verksamheten under planeringsperioden 2024–2026. Om dessa förutsättningar förändras är det nödvändigt att uppta lån för dessa investeringar.

Nya investeringar medför ökade driftskostnader. I den så kallade ”hyresfonden” reserveras medel för att möta de framtida ökade lokalkostnader som direkt följer av en beslutad investering i verksamhetslokaler. Med lokalkostnader avses interna hyreskostnader, interna städkostnader och ersättning för motsvarande kostnader till privata utförare. Hyresfonden är upprättad för att täcka behoven i enlighet med den uppdaterade investeringsplanen för 2024–2033.

Risk och kontroll

Efter en lång tid med låga eller negativa räntor har räntenivåerna stigit. Höganäs kommun har under 2023 en genomsnittsränta på lån som ligger på 2,7 %. Detta kan jämföras med 2021 då genomsnittsränta för kommunens lån låg på 0,28 %. Marknadsräntorna har stigit till en nivå som historiskt sett inte är jättehög, men som många bedömer blir en ny långsiktig nivå. Låneskulden uppgår den 31 maj 2023 till 234 mnkr och avser den avgiftsfinansierade verksamheten. För de lån som kommunen enligt kassaflödesanalysen behöver ta för att finansiera framtida investeringarna och för de befintliga lånen är ingen amortering inräknad. En ökad upplåning exponerar kommunen ytterligare för risken för räntehöjningar.

I budgetramarna har inte eventuella ökade energikostnader räknats in då antagandet om stabilisering av elpriser har gjorts.

Känslighetsanalys

Känslighetsanalysen beskriver de konsekvenser som en förändring av +/- 1 procent eller 100 personer innebär, uttryckt i miljoner kronor. Störst effekt på kommunens intäkter innebär en förändring med 1 procent av skatteintäkterna, 15 mnkr. På kostnadssidan är det en förändring av nettokostnaderna som ger störst effekt, 18 mnkr, tätt följt av personalkostnaderna, 9 mnkr. Kommunen köper allra mest huvudverksamhet från Höganäs Omsorg AB som står för 57 procent av den huvudverksamhet som kommunen köper.

Känslighetsanalys		
Effekt på kommunens intäkter och kostnader	Förändring	Effekt +/- mnkr
Skatteintäkter	1 %	15
Nettokostnader	1 %	18
Ränta låneskuld (VA)	1 %	2
Befolkningsantagande	100 personer	8,2
Personalkostnader, inklusive pensionskostnader	1 %	9
Köp av huvudverksamhet	1 %	7

Soliditet

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Soliditet (%)	66	65	61	62	63

Soliditet är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med eget kapital. Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre period inte försvagas. Höganäs kommun har en fortsatt stark soliditet.

Kassalikviditet

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kassalikviditet (%)	58	69	54	83	119

Kassalikviditeten är kommunens mått på den kortsiktiga betalningsberedskapen. Vårt finansiella mål att investeringar inom skattefinansierad verksamhet ska vara självfinansierade förutsätter en stark likviditet. Även under 2023 har kassalikviditeten tidvis varit ansträngd och ett lånebehov kan föreligga mot slutet av 2023 för att upprätthålla en rimlig kassalikviditet. Med den investeringsvolym som planeras för planperioden är likviditeten fortsatt mycket ansträngd och beredskap för upplåning bör finnas.

Balanskravsutredning, resultatutjämningsreserv(RUR) och resultatreserv (RER)

Balanskravet är ett ytterligare lagstadgat krav som kommunen måste uppfylla enligt kommunallagen. Balanskravet innebär i korthet att kommuner ska besluta om en budget där intäkter överstiger kostnader.

En utredning om en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner har överlämnats till regeringen och under våren 2023 lades en proposition fram med förslag som syftar till att skapa förutsättningar för en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2024.

Utredningen har haft i uppdrag att bedöma om nuvarande regelverk för ekonomisk förvaltning i kommunallagen utgör en bra grund för en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner. Regeringens bedömning är i stort att nuvarande regelverk fungerar väl och har legitimitet i sektorn. Ett av förslagen innebär att dagens resultatutjämningsreserv (RUR) ersätts med en resultatreserv (RER). Sparande i en resultatreserv kan ge förutsättningar och möjligheter att spara till en buffert. Höganäs kommun har gjort bedömningen att inget behov av resultatutjämningsreserv (RUR) finns för kommunens del då kommunen har redovisat och avser att redovisa positiva resultat varje år. För budgetåret 2024 saknas utrymme och incitament för att starta en RER.

Det föreslås också att budgeten ska innehålla en redogörelse för ekonomin i de kommunala koncernföretagen samt att revisionsberättelserna ska hållas tillgängliga för allmänheten på kommunens webbplats. De koncerngemensamma frågorna om finansiella mål kvarstår och bereds av Regeringskansliet och inga beslut har ännu fattats.

...besluta om en budget där intäkter överstiger kostnader.



Budgeterat balanskrav

MNKR	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Årets resultat inklusive finansnetto	0	61	91
Reducering av samtliga realisationsvinster	-	-	-
Vissa realisationsvinster enligt undantagsmöjligheter	-	-	-
Vissa realisationsförluster enligt undantagsmöjligheter	-	-	-
Orealiserade förluster i värdepapper	-	-	-
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper	-	-	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-	-	-
Reservering till resultatutjämningsreserv (RUR)	-	-	-
Disponering av resultatutjämningsreserv (RUR)	-	-	-
Balanskravsresultat	0	61	91

Höganäs kommun beräknas uppnå balanskravet under budget och planperioden 2024–2026. Balanskravet uppnås genom att det finansiella målet uppnås. Det finansiella målet inkluderar även kommunstyrelsens anslag för oförutsedda händelser.



Finansiella nyckeltal

Resultat och kapacitet (%)	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Skatteintäktsutveckling	5,7	2,2	6,1	2,8	4,9
Nettokostnadsutveckling	5,4	9,2	6,7	-0,4	3,4
Årets resultat inkl. finansnetto, del av outnyttjade reserver och exkl. exploatering/skatteintäkter och generella statsbidrag	8,7	1,2	0,5	3,8	5,1
Investeringar/skatteintäkter och generella statsbidrag	10,6	16,8	14,6	14,1	12,9
Finansnetto (mnkr)	17,4	-3,0	-3,0	0,0	-1,0
Kommunal skattesats	19,73	19,73	19,73	19,73	19,73
Risk och kontroll (%)					
Kassalikviditet	58	69	54	83	119
Soliditet	66	65	61	62	63
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser inklusive särskild löneskatt	58	58	57	58	60

Resultatbudget

MNKR	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter	452	366	368	376	385
Verksamhetens kostnader	-1 935	-1 987	-2 096	-2 086	-2 148
Avskrivningar	-91	-98	-106	-117	-125
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-1 574	-1 719	-1 834	-1 827	-1 888
Skatteintäkter	1 385	1 444	1 519	1 567	1 652
Kommunalekonomisk utjämning och fastighetsavgift	310	288	318	321	328
VERKSAMHETENS RESULTAT	121	13	3	61	92
Finansiella intäkter	20	9	9	9	9
Finansiella kostnader	-3	-12	-12	-9	-10
RESULTAT EFTER FINANSNETTO	138	10	0	61	91

Balansbudget

MNKR	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
TILLGÅNGAR					
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar	1 740	1 907	2 083	2 092	2 115
Finansiella anläggningstillgångar	58	59	58	58	58
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	1 798	1 966	2 141	2 150	2 173
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Förråd	15	15	15	15	15
Kortfristiga fordringar	211	142	210	207	207
Pensionsmedel	0	0	0	0	0
Kortfristiga placeringar	0	0	0	0	0
Kassa och bank	66	69	37	173	334
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR	292	226	262	395	556
SUMMA TILLGÅNGAR	2 090	2 192	2 403	2 545	2 729
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
EGET KAPITAL	1 373	1 414	1 460	1 577	1 718
AVSÄTTNINGAR					
Avsättningar för pension och liknande förpliktelser					
	42	47	45	44	44
Andra avsättningar	26	27	26	26	26
SKULDER					
Långfristiga skulder	174	396	412	442	486
Kortfristiga skulder	475	308	461	456	455
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	2 090	2 192	2 403	2 545	2 729



Kassaflödesanalys

MNKR	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	138	10	0	61	91
Justering för ej likviditetspåverkande poster	89	93	106	167	175
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	227	103	106	228	266
Förändring av periodiserade anslutningsavgifter	6				
Förändring av kortfristiga fordringar	-76	36	3	3	0
Förändring av förråd och varulager	-1	0	0	0	0
Förändring av kortfristiga skulder	174	0	0	0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	330	139	109	231	266
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i fastigheter och inventarier	-185	-218	-221	-125	-149
Investering i aktier och andelar	1	0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-184	-218	-221	-125	-149
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån	0	83	80	30	44
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	83	80	30	44
Årets kassaflöde	1	4	-32	136	161
Egna likvida medel vid årets början	65	65	69	37	173
Egna likvida medel vid årets slut	66	69	37	173	334



Finansförvaltning

Under finansförvaltningen redovisas skatteintäkter och stadsbidrag, finansiella poster och budgeterade reserver.

MNKR	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Ram	1 617 398	1 709 958	1 763 926	1 816 908
Pensionskostnader	-85 300	-129 084	-34 572	-41 500
Exploatering, driftskostnader	-12 500	-6 900	-12 500	-12 500
Exploatering, kapitalkostnader	-490	-100	-1 300	-2 000
Nettokostnad Vindkraftverket	0	0	0	0
Övriga kostnader	-6 326	-8 192	-7 229	-5 340
Intern ränta	23 500	45 577	51 057	53 189
Intern intäkt planerat underhåll	7 600	7 150	7 303	7 459
Skatteintäkter och utjämning inkl. kommunala fastighetsavgifter	1 732 641	1 836 707	1 888 067	1 980 260
Finansiella intäkter och finansiella kostnader				
Kommunens medelsförvaltning och lån	-11 800	-11 600	-9 200	-9 460
Utdelning kommunala bolag	9 000	9 000	9 000	9 000
Oförutsedda behov				
Kommunfullmäktige	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Kommunstyrelse	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Budgeterade överskott och reserver				
Hysesfond	-3 500	-10 900	-29 400	-30 900
Innovationsfond	-3 000	-3 000	-4 000	-4 000
Lönejusteringsåtgärder	-10 100	-7 200	-10 800	-14 800
Reserv	0	0	-10 000	-10 000
Resultat	10 227	0	-61 000	-91 000



Ekonomisk översikt

Följande tillägg har gjorts i nämndernas/förvaltningarnas budgetramar utöver uppräknade lönekostnader samt generell indexering under 2024–2026. Anslagen är nivåhöjande. Anslag som anges som ej nivåhöjande är av engångskaraktär och utgår nästkommande år, exempelvis inflationskompensation för ökade livsmedelspriser. I avvaktan på beslut från regeringen om ny socialtjänstlagstiftning finns reserverat medel på finansförvaltningen till socialnämnden.

Övriga tillägg

TKR	Avser	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kommunledningskontoret	Kaasam processamordning	750	770	790
Räddningstjänsten	Öka personalkoefficienten	1 600	1 640	1 680
Utbildningsnämnden	Ökade volymer	4 500	4 600	4 700
Revisionen	Ökade kostnader, ny standard	150	150	150
Summa tillägg		7 000	7 160	7 320

Driframar inklusive tillägg

TKR	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kommunfullmäktige	2 437	2 493	2 550	2 608
Valnämnden	68	834	72	890
Revisionen	1 035	1 201	1 226	1 251
Överförmyndarnämnden	3 901	4 010	4 117	4 225
Kommunstyrelsen	335 555	374 407	394 428	408 811
<i>Kommunstyrelsens egen verksamhet</i>	<i>15 871</i>	<i>16 898</i>	<i>17 277</i>	<i>17 665</i>
<i>Kommunledningskontoret</i>	<i>96 840</i>	<i>105 688</i>	<i>109 144</i>	<i>112 089</i>
<i>Räddningstjänsten</i>	<i>26 897</i>	<i>30 385</i>	<i>31 449</i>	<i>32 572</i>
<i>Samhällsbyggnadsförvaltningen</i>	<i>97 127</i>	<i>106 193</i>	<i>109 053</i>	<i>113 752</i>
<i>Teknik och fastighetsförvaltningen skattef.vht</i>	<i>22 638</i>	<i>35 033</i>	<i>45 272</i>	<i>47 185</i>
<i>Teknik och fastighetsförvaltningen avg.f. vht</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Kultur- och fritidsförvaltningen</i>	<i>76 182</i>	<i>80 267</i>	<i>82 292</i>	<i>85 608</i>
Bygg- och miljönämnden	1 304	1 336	1 368	1 401
Utbildningsnämnden	742 619	777 103	796 484	817 950
Socialnämnden	530 479	548 517	563 622	579 712
SUMMA SAMTLIGA NÄMNDER	1 617 398	1 709 958	1 763 926	1 816 908
Finansförvaltningen	1 617 398	1 709 958	1 763 926	1 816 908

Investeringsbudget per nämnd

Kommunstyrelsen										
TKR	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Årsanslag - maskiner och inventarier	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300	2 950	2 950
Årsanslag - gator och parker	7 450	7 450	7 450	7 450	7 450	7 450	7 450	7 450	7 450	7 450
Årsanslag - lokalverksamhet	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Årsanslag - vatten och avlopp	26 000	28 000	29 000	28 000	31 000	32 000	33 000	36 000	37 000	40 000
Tidsbestämda projekt - maskiner och inventarier	5 200	2 500	900	3 200	1 600	700	0	900	1 300	10 000
Tidsbestämda projekt - gator och parker	17 600	17 107	15 375	13 200	16 450	17 000	14 000	6 000	9 000	8 854
Tidsbestämda projekt - fysisk planering	2 750	2 000	0	2 000	10 000	600	3 000	0	0	0
Tidsbestämda projekt - verksamhetslokaler	127 000	124 400	145 000	249 000	106 000	42 000	2 000	0	0	0
Tidsbestämda projekt - vatten och avlopp	61 000	67 300	39 900	10 500	13 600	12 000	13 000	13 000	13 000	13 000
Totalt	263 350	262 607	251 475	327 200	199 950	125 600	86 300	77 200	90 250	92 804

Socialnämnden										
TKR	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Årsanslag - maskiner och inventarier	2 000	2 500	2 000	1 350	1 350	1 350	1 350	1 350	1 350	1 350
Totalt	2 000	2 500	2 000	1 350	1 350	1 350	1 350	1 350	1 350	1 350

Utbildningsnämnden										
TKR	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Årsanslag - maskiner och inventarier	2 500	2 500	2 500	3 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Totalt	2 500	2 500	2 500	3 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500

Summerat alla nämnder										
TKR	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Totalt	267 850	267 607	255 975	332 050	203 800	129 450	90 150	81 050	94 100	96 654

Investeringsbudget med objekt per kategori under planeringsperioden 2024–2026

I listan nedan visas tidsbestämda projekt som pågår eller planeras att starta under perioden 2024 – 2026. Endast större investeringar, med en totalutgift på 2 mnkr eller högre, finns med i listan.

1 Verksamhetslokaler

Brandtekniska åtgärder LSO
Nyhamnskolans utökning av storkök
Brandstation ombyggnad och anpassning
Brukskolans nybyggnad och anpassning - under utredning
Eric Ruuth anpassning och tillgänglighet
Kulturhus
Ombyggnad Brunnby IP
Stadshuset huvudentré
Vårdboende Nyhamnsläge
Offentlig toalett Kvick södra
Reservkraftverk fasta etapp 1
Reservkraftverk fasta etapp 2
Väsby barnboende korttid
Solcellspaket 1
Solcellspaket 2
Kommunal ledningsplats
Utemiljö Sportcenter
Sportcenter renovering bassäng, omkl. dusch

3 Gator, parker och fysisk planering¹

Utemiljö nytt kulturhus
Ombyggnad väg 1412
Upprustning gångtunnlar
Erosionsskador
Kvickbadet utveckling
Lilla Höganäs
Vikens hamnplan

1) *Fysisk planering = arbeten på fastigheter som inte är verksamhetslokaler, gator eller parker. Ett exempel på fysisk planering är investeringar i kommunens hamnar.*

2 Vatten och avlopp

Förstärkning Jonstorp
Reningsverket
Renov vattentornet Lerberget
Förstärkning Nytorp-Nyhamn
Utbyggnad enligt NY VA-plan 2025
Utbyggnad enligt NY VA-plan 2026
Reinvestering i Släppunkter efter tryckavloppsledningar
Relining Salviag Rågångsg spill och dag
Utbyte ASB-ledningar
Tjöröd etapp 2
Tornlyckan etapp 1
Tornlyckan etapp 2
Nytt överordnat styrsystem
Personalbyggnad Reningsverket
Flödesmätning vattenledningsnätet
Dagvattenledning Tornlyckan
Lerberget sydöstra
Brunnbyvallen
Bagerigatan
Röret östra
Strandbaden (Lycko)
Brandstorpssvägen etapp 2
Långarödsvägen etapp 2
Ingelstråde byaväg etapp 2
Segelvägen
Stora Rydsgatan
Brunnbykyrka
Brännerigatan

4 Maskiner och inventarier

Lastbil Ix
Traktorgrävare
Tankstation
Kranbil



Investeringsbudget med objekt per kategori under planeringsperioden 2027 - 2033

Höganäs kommun har en 10-årig investeringsplan. År 4 till år 10 av denna plan visar en viljeinriktning för investeringsverksamheten. I listan nedan visas tidsbestämda projekt som pågår eller planeras att starta under perioden 2027 – 2033. Endast större investeringar, med en totalutgift på 2 mnkr eller högre, finns med i listan.

1 Verksamhetslokaler

Byte konstgräs sportcenter
Anpassning Tornlyckeskolan - under utredning
Vårdboende utökade platser Revalyckan
Ny gymnasieskola i centrum
Idrottshall centrala Höganäs
Anpassning Kulla till grundskola
Tillbyggnad Kullaskolan + 100 elerver
Solcellspaket 3
Förskola Jonstorp 6 avd
Toalett Jonstorps hamn

1) *Fysisk planering = arbeten på fastigheter som inte är verksamhetslokaler, gator eller parker. Ett exempel på fysisk planering är investeringar i kommunens hamnar.*

2 Vatten och avlopp

Nödvatten
Utbyggnad enligt VA-plan 2032
Utbyggnad enligt NY VA-plan 2027
Utbyggnad enligt NY VA-plan 2028
Utbyggnad enligt NY VA-plan 2029
Utbyggnad enligt VA-plan 2030
Utbyggnad enligt VA-plan 2031
Tornlyckan etapp 3 och 4
Höganäs hamn
Ny slamavvattningsbyggnad RV
Rötkammare
Utbyggnad enligt VA-plan 2033

3 Gator, parker och fysisk planering¹

Cykelväg Hästhagevägen
Keramiskt stråk
Nya parkeringsytor
Ny belysning Köpmansgatan
Väg Vikvalla
Bruksgatan 1
Bruksgatan 2
Bruksgatan 3
Bruksgatan 4
Arilds hamnplan
Utbyggnad för superbussar
Tillgänglighetsanpassa stråk o naturmiljöer
Tillgänglighetsanpassa stråk o naturmiljöer
Upprustning ytor i och runt Höganäs hamn
Smart belysning
Gruvtorget upprustning
Jonstorp centrum
Nyhamnsläge centrum
Food cort
Höganäs hamn inre hamnen spont och ny kaj
Vikens hamn spont från slip

4 Maskiner och inventarier

Räddningsbåt RIB
Räddningsbil
Revision 4030 stegbil



Projektbeskrivningar

Namn:	Projektbeskrivning:
Nyhamnskolans utökning av storkök	Ombyggnad och utökning p g a kapacitetsbrist
Brandstation ombyggnad och anpassning	Ombyggnad av räddningstjänstens lokaler för bättre arbetsmiljö och funktioner.
Brukskolans nybyggnad och anpassning - under utredning	Utbyggnad och ersättning av delar av C-hus (paviljonger) till 520 elever. Ca 1550 kvm BRA ca 1800 BTA.
Eric Ruuth anpassning och tillgänglighet	Tillbyggnad av två hissar för tillgänglighetsanpassning. (1 st återstår). Inomhusklimat, säkerhetsavgränsningar inom byggnaden samt tillgänglighetsanpassning.
Kulturhus	Om- och tillbyggnad av inköpt fastighet Thor 15 till nytt bibliotek/kulturhus i Höganäs. Ca 2200 kvm BRA 2860 kvm BTA.
Ombyggn Brunnby IP	Nya omklädningsrum och gemensamhetsutrymmen på idrottsplatsen i Nyhamnsläge. Ca 400 kvm BRA, ca 440 kvm BTA.
Stadshuset huvudentré	Om- och tillbyggnadbyggnad av huvudentré
Vårdboende Nyhamnsläge	Nybyggt vårdboende med 60 lägenheter och tillagningskök samt reservkraft. Ca 5050 BTA
Offentlig toalett Kwick södra	Ny offentlig toalett på Kwick södra
Reservkraftverk etapp 1	Reservkraft (fasta) ska säkerställa elförsörjning vid elavbrott, 2 st Ljunghaga+Centralförrådet
Reservkraftverk etapp 2	Reservkraft (fasta) ska säkerställa elförsörjning vid elavbrott, 3 st Vikhaga, Revalyckan, Sälgen
Väsby barnboende korttid	Ombyggnad av del av fd Väsby kommunalhus 150 kvm.
Solcellspaket 1	Uppsättning av solceller på Jonstorps IP och Hälsan
Solcellspaket 2	Uppsättning av solceller, inventering pågår av lämpligt ställe
Kommunal ledningsplats	Kommunal ledningsplats för Räddningstjänsten enligt MSBs inventering
Utemiljö Sportcenter	Uppfräschning av utemiljön kring Sportcenter. SBF ska vara behjälplig med utformningen.
Sportcenter renovering bassäng, omkl dusch	Byte av kakel och klinker med tätskikt och betonglagning av den gamla bassängen, renovering dusch och omklädningsrum
Förstärkning Jonstorp	Byta ut gamla vattenledningar i Jonstorp till nya vattenledningar.
Reningsverket	Mindre om och tillbyggnader
Renov vattentornet Lerberget	Renovering av ut och insidan av vattentornet.
Förstärkning Nytorp-Nyhamn	Ny vattenledning mellan Nyhamnsläge och Brunnby för att säkerställa vattentillgången i Nyhamnsläge, Arild och Mölle.
Utbyggnad enligt NY VA-plan 2025	Exploateringsområde och VA-projekt enligt VA-plan
Utbyggnad enligt NY VA-plan 2026	Exploateringsområde och VA-projekt enligt VA-plan
Reinvestering i Släppunkter efter tryckavloppsledningar	Reinvestering av spillavlopps nätet vid övergången mellan trycksatt ledning till självfallsledning genom relining.
Relining Salviag Rågångsg spill och dag	Nyläggning av spillvatten och dagvattenledning genom relining.
Utbyte ASB-ledningar	Utbyte av asbestledningar enligt framtagen utbytesplan
Tjöröd etapp 2	Exploateringsområde

Tornlyckan etapp 1	Exploateringsområde
Tornlyckan etapp 2	Exploateringsområde
Nytt överordnat styrsystem	Nytt överordnat övervakningssystem på avloppsreningsverket
Personalbyggnad Reningsverket	Utbyggnad av befintlig personalbyggnad för att uppfylla arbetsmiljölagstiftningen.
Flödesmätning vattenledningsnätet	Genom att på strategiska ställen i vattenledningsnätet mäta mängden vatten per tidsenhet kan vi öka förståelsen för var vattnet förbrukas och även avgöra om det finns läckor i de delar av ledningsnätet som vi mäter vattenflödet.
Dagvattenledning Tornlyckan	Ny dagvattenledning mellan Tornlyckan och Öresund
Lerberget sydöstra	Exploateringsområde
Brunnbyvallen	Exploateringsområde
Bagerigatan	Omläggning VA-ledningar
Röret östra	Exploateringsområde
Strandbaden (Lycko)	Exploateringsområde
Brandstörpsvägen etapp 2	Omläggning VA-ledningar
Långarödsvägen etapp 2	Omläggning VA-ledningar
Ingelstråde byaväg etapp 2	Omläggning VA-ledningar
Segelvägen	Omläggning VA-ledningar
Stora Rydsgatan	Byte av VA-ledning
Brunnbykyrka	Omläggning VA-ledningar
Brännerigatan	Omläggning VA ledningar
Utemiljö nytt kulturhus	Utanför det nya kulturhuset ska en torgyta skapas.
Ombyggnad väg 1412	Ombyggnad av väg 1412 genom Viken till en stadsgata. Projektet ska genomföras i samband med utbyggnaden av Vikens entré.
Upprustning gångtunnlar	Upprustning av gångtunnlar i kommunen som börjar bli i dåligt skick
Erosionsskador	Åtgärder enligt kustförvaltningsplan
Lilla Höganäs	Byggnation av en Tema-lekplats i Höganäs, som ska påminna om ett miniatyr-Höganäs.
Byte konstgräs sportcenter	Ersättning av ytskikt av 2 konstgräsplaner vid Sportcenter. Utredning av val av material pågår.
Anpassning Tornlyckeskolan - under utredning	Ombyggnad eventuellt till förskola 6 avdelningar ca 1300 kvm och sarskola ca 400 kvm, kvar ca 3500 kvm till delar av skolverksamheten. Under förutsättning att Kulla blir grundskola.
Vårdboende utökade platser Revalyckan	Utbyggnad av Revalyckan med 20 platser
Ny gymnasieskola i centrum	Ny gymnasieskola i Höganäs centrum till 600 elever, ca 6000 BRA ca 6600 BTA, inköp av mark ingår inte
Idrottshall centrala Höganäs	Ny idrottshall i centrala Höganäs, ca 1350 BRA ca 1500 BTA, inköp av mark ingår inte
Anpassning Kullaskolan till grundskola	Ombyggnad till grundskola 700 elever.
Tillbyggnad Kullaskolan	Tillbyggnad för 100 grundskoleelever ca 1000 BRA ca 1100 BTA
Solcellspaket 3	Uppsättning av solceller, inventering pågår av lämpligt ställe
Förskola Jonstorp 6 avd	Nybyggnad av förskola 6 avdelningar
Toalett Jonstorps hamn	Toalett i Jonstorps hamn för besökare på Kullaleden och Jonstorps hamn
Nödvatten	Utveckla ett säkert nödvattensystem att använda i samband med en katastrof.

Utbyggnad enligt VA-plan 2032	En uppdatering av vattenmätarbeståndet hos fastighetsägarna ökar servicen för fastighetsägarna och förbättrar förståelsen för VA-avdelningen var och när vattnet förbrukas.
Utbyggnad enligt NY VA-plan 2027	Exploateringsområde och VA-projekt enligt VA-plan
Utbyggnad enligt NY VA-plan 2028	Exploateringsområde och VA-projekt enligt VA-plan
Utbyggnad enligt NY VA-plan 2029	Exploateringsområde och VA-projekt enligt VA-plan
Utbyggnad enligt VA-plan 2030	Exploateringsområde och VA-projekt enligt VA-plan
Utbyggnad enligt VA-plan 2031	Exploateringsområde och VA-projekt enligt VA-plan
Tornlyckan etapp 3 och 4	Exploateringsområde
Höganäs hamn	Exploateringsområde
Ny slamavvattningsbyggnad RV	Ny slamavvattningsbyggnad på avloppsreningsverket
Rötkammare	För att säkerställa att vi följer våra tillstånd gällande behandling av det uppkomna slammet som blir mer då belastningen på avloppsreningsverket ständigt ökar, behöver avloppsreningsverket förbättra kapaciteten gällande rötning av slammet.
Utbyggnad enligt VA-plan 2032	En uppdatering av vattenmätarbeståndet hos fastighetsägarna ökar servicen för fastighetsägarna och förbättrar förståelsen för VA-avdelningen var och när vattnet förbrukas.
Cykelväg Hästhagevägen	Ny gång- och cykelväg längs Hästhagevägen i Viken
Keramiskt stråk	Projektet ska skapa ett rörelsestråk med utsmyckning från stadskärnan ut till Magasin 57.
Nya parkeringsytor	Ökad efterfrågan på parkeringar både i stadskärnan och ute i våra orter.
Ny belysning Köpmansgatan	Belysningen längs Köpmansgatan ska bytas ut till samma lyktor som finns på nya Storgatan.
Väg Vikvalla	En ny tillfartsväg till Vikvalla idrottsplats ska byggas för att underlätta framkomligheten och göra det säkrare för barna att cykla och gå.
Bruksgatan 1	Utveckling av Bruksgatan och anpassning till de förändringar som sker i och runt stadskärnan
Bruksgatan 2	Utveckling av Bruksgatan och anpassning till de förändringar som sker i och runt stadskärnan
Bruksgatan 3	Utveckling av Bruksgatan och anpassning till de förändringar som sker i och runt stadskärnan
Bruksgatan 4	Utveckling av Bruksgatan och anpassning till de förändringar som sker i och runt stadskärnan
Arilds hamnplan	Arild är en by som mer och mer uppmärksammas av våra besökare. Det är dags att utveckla hamnplan för att underlätta för boende och besökare att ta sig dit. Bland annat ska fler besöksparkeringar anläggas samt höja standarden på material och ytor.
Utbyggnad för superbussar	Framtida utbyggnader för superbussar. Ombyggnad av flera hållplatser och vägar.
Tillgänglighetsanpassa stråk och naturmiljöer	Utveckling av naturstråk kopplade till personer med rörelsevariation
Smart belysning	Inköp och uppsättning av styrbar gatubelysning i kommunen.
Gruvtorget upprustning	Byggnation av gator och torg samt cykelvägar, samt dekoration.
Jonstorp centrum	Byggnation av gator och torg samt cykelvägar, samt dekoration.
Nyhamnsläge centrum	Byggnation av gator och torg samt cykelvägar, samt dekoration.
Food cort	Markanläggning för möjlighet till försäljning av mat

Exploateringsbudget

Kommunstyrelsen, kommunledningskontoret

TKR	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Tidsbestämda projekt	11 908	-3 900	-28 801	-29 481	-7 350	-6 869	-13 230	-9 141	-4 330	200
varav utgifter	65 912	63 275	35 182	19 069	26 550	22 831	14 970	3 359	670	200
varav inkomster	-54 004	-67 175	-63 983	-48 550	-33 900	-29 700	-28 200	-12 500	-5 000	0
Årsanslag markförvärv och markförsäljning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
varav utgifter	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
varav inkomster	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Totalt	11 908	-3 900	-28 801	-29 481	-7 350	-6 869	-13 230	-9 141	-4 330	200

Projektbeskrivning av exploateringsbudgeten under perioden 2024 – 2026

Namn	Projektbeskrivning
Arild Blossalyckan	Bostadsprojekt i Arild med cirka 90 bostäder.
Höganäs hamn etapp 3	Utvecklingen av Höganäs hamn
Kaktusen	Förtätningsprojekt i centrala Höganäs avseende bortåt 200 bostäder med mera
Kv Röret m fl	Ett framtida bostads och utvecklingsområde centralt beläget i Höganäs. Området bör kunna bebyggas med mellan 150-300 bostäder.
Lerberget Sydöst 49:707	Bostadsprojekt i Östra Lerberget med cirka 100 bostäder. (Fribygggartomter)
Nyhamnsläge etapp 1	Runt Brunnbyvallen i Nyhamnsläge finns det möjlighet att förtäta med bostäder. Förslaget som finns tillåter cirka 40-60 stycken.
Röda Ladan	Förädling av industritomt i centralt läge.
Steglinge gård	Nytt bostadskvarter i Steglinge med både tomter och radhus. Cirka 10-30 bostäder.
Stubbarp 34:2 Viken	Vikens hage är placerat söder om Vålinge Invest i Viken. Området innehåller cirka 120 bostäder och en förskola.
Tjöröd utvidgning	Outlettområdet i Höganäs som ska byggas ut med mer handel och verksamhet. Cirka ett 10 tal fastigheter.
Tjöröd utvidgning 2	Utbyggnad av ett verksamhetsområde i anslutning till outlettområdet i Höganäs med cirka ett 10 tal fastigheter.
Tornlyckan etapp 1	Allégatan är utbyggnaden av första etappen av Tornlyckanområdet med cirka 350-450 bostäder
Tornlyckan etapp 2	Tornlyckan etapp 2 är nästa etapp på Tornlyckan området. I projektet ingår en skola, en förskola samt cirka 200-300 bostäder.
Tornlyckan etapp 3 och 4	Ytterligare 300-400 bostäder, samt förskola i denna etapp av Tornlyckan.
Viken centrum	Centralt i Viken ligger den gamla Statoil-macken som ägs av kommunen. Projektet innefattar även omkringliggande ytor och planen är att området ska bebyggas med bland annat bostäder i trygghetsbostadsform, centrumverksamhet och handel.
Viken södra	Projekt kopplad till Viken södras utveckling. Projektet ska leda till cirka 1500 bostäder under ett 30-tal år, med cirka 50 bostäder och år.
Naturvård	Genomförande enligt naturvårdsplanen
Röret östra	Centralt inom Höganäs tätort planeras ett nytt bostadsområde. I området ska etableras en byggrätt för bostadsbebyggelse på minst 7 000 kvm BTA, utan källare med parkering i markplan under bebyggelsen.

Jonstorps gamla bibliotek	Projektet avser att förnya och förädla Jonstorps Gamla Bibliotek på Tunneberga 5:2. Detaljplanen ska möjliggöra bostäder (cirka 14 st) och en servicelokal.
Brorsbacke Brunnbybräcke 9:3 (Lyckos)	Förtätning projekt Centralt inom Höganäs tätort. Där planeras ett nytt bostadsområde. I området ska etableras en byggrätt för bostadsbebyggelse på minst 2 500 kvm BTA. Privat bostadsprojekt i Brunnbybräcke med cirka 50-70 bostäder.

Projektbeskrivning av exploateringsbudgeten under perioden 2027 – 2033

Namn	Projektbeskrivning
Eleshult 2:5	Utbyggnad av tomter i södra delen av Nyhamnsläge. Mellan 20-40 tomter bör kunna produceras.
Folkparken/Julivallen	Förtätning runt Folkets park med cirka 220 bostäder.
Jonstorp centrum	Förtätning och förädling av Jonstorp centrum med bostäder framför allt. Cirka 50-75 bostäder.
Kv Röret m fl	Ett framtida bostads och utvecklingsområde centralt beläget i Höganäs. Området bör kunna bebyggas med mellan 150-300 bostäder.
Lerberget Sydöst 49:707	Bostadsprojekt i Östra Lerberget med cirka 100 bostäder. (Fribygggartomter)
Tornlyckan etapp 2	Tornlyckan etapp 2 är nästa etapp på Tornlyckan området. I projektet ingår en skola, en förskola samt cirka 200-300 bostäder.
Tornlyckan etapp 3 och 4	Ytterligare 300-400 bostäder, samt förskola i denna etapp av Tornlyckan.
Viken södra	Projekt kopplad till Viken södras utveckling. Projektet ska leda till cirka 1500 bostäder under ett 30-tal år, med cirka 50 bostäder och år.
Naturvård	Genomförande enligt naturvårdsplanen
Röret östra	Centralt inom Höganäs tätort planeras ett nytt bostadsområde. I området ska etableras en byggrätt för bostadsbebyggelse på minst 7 000 kvm BTA, utan källare med parkering i markplan under bebyggelsen.
Brorsbacke Brunnbybräcke 9:3 (Lyckos)	Förtätning projekt Centralt inom Höganäs tätort. Där planeras ett nytt bostadsområde. I området ska etableras en byggrätt för bostadsbebyggelse på minst 2 500 kvm BTA. Privat bostadsprojekt i Brunnbybräcke med cirka 50-70 bostäder.



Försäljning av fastighet

TKR	2024	2025	2026
Försäljning av Nyhamngården, Nyhamnsläge	0	-40 000	0
Försäljning av före detta bibliotekshuset i Jonstorp	0	-4 000	0
Totalt	0	-44 000	0

Medfinansiering

TKR	AVTAL TECKNATS	TOTAL UTGIFT PER PROJEKT	PLAN 10 ÅR	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Utbyggnad GC- väg Nyhamn/ Brunnby/Arild	2019-01-01	12 500	10 579	0	5 000	5 579	0	0	0	0	0	0	0
Rondell Kullagatan/ Bruksgatan	2023-06-01	7 500	7 500	250	500	0	6 750	0	0	0	0	0	0
Summa Medfinansiering			18 079	250	5 500	5 579	6 750	0	0	0	0	0	0



Vatten och avlopp

Resultatbudget

MNKR	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter	76	87	83	87	91
Verksamhetens kostnader	-58	-61	-61	-62	-64
Avskrivningar	-13	-14	-12	-13	-15
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	4	11	9	11	12
Finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-3	-8	-9	-11	-12
RESULTAT EFTER FINANSNETTO	1	3	0	0	0
Justering mot avgiftskollektivet	-1	-3	0	0	0
RESULTAT EFTER JUSTERING MOT AVGIFTSKOLLEKTIVET	0	0	0	0	0

Balansbudget

MNKR	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
TILLGÅNGAR					
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar	349	405	463	517	550
Finansiella anläggningstillgångar	13	13	13	13	13
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	362	418	476	530	563
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Förråd					
Kortfristiga fordringar	4	17	17	17	17
Pensionsmedel					
Kortfristiga placeringar					
Kassa och bank					
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR	4	17	17	17	17
SUMMA TILLGÅNGAR	366	436	493	547	580
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
EGET KAPITAL					
AVSÄTTNINGAR					
SKULDER					
Långfristiga skulder	359	361	441	471	515
Kortfristiga skulder	6	74	52	76	65
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	366	436	493	547	580

Budgetprinciper

1 Generella villkor

Villkor för kommunens nämnder är:

- att kommunens mål, riktlinjer, principer, praxis, anvisningar, reglementen och policys med mera följs
- att lagar och avtal följs
- att beslut ryms inom tilldelad budget
- att de strategier som kommunfullmäktige angivit följs
- att ha ett kvalitativt och ekonomiskt ansvar för den verksamhet som bedrivs, även av externa utförare.

Principiella ställningstaganden och ärenden av större vikt ska alltid behandlas av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Det kan gälla till exempel tillämpningsföreskrifter för taxor och avgifter. Regelsystemets bevarande och frihet kräver att nämnder visar stor lojalitet mot Höganäs kommuns beslut och intentioner.

2 Ekonomiskt ansvar

Kommunfullmäktige tilldelar kommunens nämnder en nettoram för driften. Inom ramen ska nämnderna ta ett självständigt ansvar för sin ekonomi. Nämnderna ska själva upprätta rutiner för budgetuppföljning och intern kontroll. Vid befarat underskott ska förvaltningschefen utarbeta förslag till åtgärder som ska rapporteras till nämnden. Nämnden är skyldig att fatta beslut om åtgärder så att ramen inte överskrids. Om nämnden trots detta inte anser sig klara sig inom tilldelad ram ska omedelbar rapportering ske till kommunstyrelsen.

Nämnden är skyldig att göra uppföljning med så täta intervaller som krävs för att ha en god kontroll. Uppföljning och prognos lämnas till kommunfullmäktige vid minst två tillfällen under året, per 31 augusti och vid bokslut per 31 december. Rapporten per 31 augusti är kommunens delårsrapport. Därutöver lämnas fortlöpande en månadsrapportering till kommunstyrelsen om det ekonomiska läget.

3 Budgetansvar

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar under våren respektive nämnds planeringsram. Beslutet kan också innefatta direktiv om verksamhetens inriktning, omfattning och kvalitet. Nämnden ska upprätta ett budgetförslag som ska hållas inom planeringsram och ska av informationsskäl anges per verksamhetsområde. Nämnder/förvaltningar uppmanas att arbeta igenom sina behov och att alltid tänka i effektiviseringstermer.

Beslutade planer och policys ska alltid beaktas när budgetförslaget upprättas, det vill säga att policydokument och vad som stadgas i kommunal författningssamling ska beaktas.

Nämndens budget ska innehålla:

- *förslag till nämndmål som är kopplade till de övergripande strategierna*
- *verksamhetsplan*
- *resultatbudget per nämnd*
- *nettokostnader per verksamhetsområde*

- *investeringsplan för kommande tioårsperiod*
- *förslag till revidering av taxor och avgifter*

Förvaltningarna ska upprätta en internbudget. Internbudgeten är en planering inom förvaltningen för nästkommande år med handlingsplaner för verksamheten samt fördelning av de ekonomiska anslagen. En fördelning av anslagen görs till budgetansvariga. Förvaltningschefen delegerar budgetansvaret ut i verksamheten på lämplig nivå. Anvisningarna ska också ange befogenhetsfördelningen mellan nämnd och dess förvaltning. Den av kommunfullmäktige fastställda budgeten är bindande avseende såväl anslag som mål och riktlinjer. Budgetansvaret innebär en skyldighet att planera och genomföra verksamheten inom fastställda ramar för att nå uppsatta mål. För att verksamheten ska kunna utföras så att resurstillgången ligger inom fastställd budget, krävs att budgetansvariga fortlöpande följer upp och analyserar budgetavvikelser, vidtar nödvändiga åtgärder för att den ekonomiska ramen ska kunna hållas samt håller närmaste chef informerad om enhetens ekonomiska läge. Om åtgärderna berör flera nämnder ska samråd ske med berörda nämnder före genomförandet. Budgetuppföljningen är en del av budgetansvaret. Med det delegerade budgetansvaret följer rätten att fatta inköpsbeslut enligt gällande regler.

4 Uppsiktsplikten

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela koncernens samlade verksamheter, för såväl nämnder som för kommunala bolag. Budget med flerårsplan, verksamhetsplaner och mål är viktiga styrdokument som ger underlag för genomförande av verksamhet och ekonomi. I princip varje månad görs en månadsrapport där prognoser om större budgetavvikelser eller större brister i verksamheten redovisas. Per den 31 augusti varje år görs en delårsrapport med uppföljning av verksamheter och ekonomi. Efter årets slut upprättas ett bokslut med årsredovisning.

5 Intern kontroll

Kommunens nämnder och helägda bolag är inför nämnden och styrelsen ansvariga för den interna kontrollen inom sina respektive områden. Genom uppsiktsplikten har kommunstyrelsen ett övergripande ansvar och en samordnande roll för intern kontroll inom hela koncernen. Arbetet följer reglementet för intern kontroll med därtill framarbetade anvisningar och rapporterings- och uppföljningsmaterial. Intern kontroll är ett viktigt kvalitetsverktyg, där visade avvikelser är en möjlighet till förbättring, och kontroller, som inte leder till anmärkning, ger en god kvalitetsstämpel inom aktuellt område.

Nämnderna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde. Nämnden ska styra, löpande följa upp och besluta om eventuella åtgärder med anledning av resultaten av den interna kontrollen.

Riskanalys, plan och uppföljning ska beslutas av nämnden och rapporteras till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen utvärderar nämndernas uppföljningsrapporter i kommunens samlade system för intern kontroll och i de fall förbättringar behövs, beslutas om sådana. Den samlade utvärderingen ska rapporteras till kommunfullmäktige.

6 Investeringar

Investeringsbudgeten behandlas i princip på samma sätt som driftsbudgeten. Investeringarna delas in i följande investeringsgrupper: lokaler, gator och parker, vatten och avlopp, fysisk planering, exploatering samt maskiner och inventarier. Kommunfullmäktige fattar beslut om total utgift per investeringsgrupp och år. Beslutet innebär en fastställd totalutgift per investeringsgrupp och förvaltning samt utbetalningsplan för

budgetår samt två planeringsår. Kommunfullmäktige beslutar även om vilka projekt som ingår i investeringsbudgeten. Avstämning av det ekonomiska utfallet jämfört med budget ska ske löpande under projektets genomförande. Om det vid den ekonomiska uppföljningen visar sig att projekten inte kan genomföras inom anvisad investeringsram ska detta rapporteras till kommunstyrelsen, som beslutar om investeringsbudgeten ska avslutas, utökas eller om investeringsprojekten ska anpassas efter nya förutsättningar. Överskott eller underskott för pågående men inte avslutade investeringsprojekt överförs till nästa eller kommande budgetår till dess investeringarna är genomförda och slutredovisade. I budgetbeslutet är den 10-åriga planen endast en inriktning för investeringsplaneringen.

Kapitalkostnader består av avskrivningar och internränta. Nivån på den interna räntan följer Sveriges kommuner och regioner, SKR:s rekommendationer om inget annat anges. Avskrivningar sker efter bedömd ekonomisk livslängd. För större projekt tillämpas komponentavskrivning. Byggen och investeringar i egen regi belastas inte med ränta under byggperioden.

För investeringar inom den avgiftsfinansierade verksamheten tillämpas marknadsränta samt viss administrativ avgift. Räntesatsen fastställs i januari varje år baserad på en ränteprognos från kommunens låneinstitut Kommuninvest. Ränta beräknas både på pågående och färdiga anläggningars bokförda värde.

Investeringarna är uppdelade tre projekttyper: ”tidsbestämda projekt”, ”årsanslag” samt ”exploateringsinvesteringar”.

6.1 Tidsbestämda projekt

Avser oftast ny-, till- och ombyggnation av lokaler. Kapitalkostnaderna belastar ansvarig nämnd/förvaltning. Kapitalkostnader för lokaler belastar teknik- och fastighetsförvaltningen som finansierar detta i form av en hyra av hyresgästen. Ökade hyror ska i första hand prioriteras inom verksamhetsansvarig nämnds budgetram. Vid större investeringar som medför ökade hyreskostnader kan nämnden kompenseras efter beslut. Verksamhetsansvarig nämnd bekostar behovsanalyser inom sin driftsbudget. Förstudier i investeringsprojekt som inte resulterar i en investering bekostas av beställande nämnds driftbudget. Verksamhetsanpassningar av lokaler finansieras av hyresgästen.

Andra tidsbestämda investeringar utgörs av till exempel gator och parker, fysisk planering, vatten och avlopp eller större maskininvesteringar.

6.2 Årsanslag

Årsanslag är investeringar som bygger på ett återkommande **behov** och som ligger på en någorlunda jämn nivå. Kapitalkostnader som är föranledda av dessa investeringar finansierar nämnden inom ram.

6.3 Exploateringsinvesteringar

Alla investeringar i exploateringsområden redovisas särskilt. Kapitalkostnader utgår normalt inte. VA-investeringar i samband med exploatering ska hanteras och belasta VA-kollektivet. Även utgifterna för exploateringsprojekt som hänför sig till VA-verksamheten ska normalt belasta VA-kollektivet.

7 Avgiftsfinansierad verksamhet

Avgiftsfinansierad verksamhet är vatten- och avloppsverksamhet. Denna enhet erhåller inga skattemedel utan driver sin verksamhet finansierad med avgifter som tas ut. Därmed för verksamheten med sig de resultat som uppkommer som en skuld eller fordran till de som betalt avgifterna. Fullmäktige fastställer taxorna och kommunstyrelsen ska utifrån taxan besluta om budget för verksamhetsåret. Verksamheten bedrivs inom kommunens ekonomi och det är viktigt att ha en klar rågång mellan de avgiftsfinansierade verksamheterna och övrig skattefinansierad verksamhet.